Time for Davening Mussaf

ברכות דף כ״ח. – דף כ״ח: ושלחן ערוך סימן רפ״ו סעיפים אי וגי-די [עפ״י פסקי מ״ב]

חידושי הרשב"א מסכת ברכות דף כח עמוד א

ומיימ מסתברא שאלו עבר והקדים תפלת המוספין לתפלת המנחה ואפילו במקום שיש לו להתפלל תפלת המנחה תחלה יצא ואייצ לחזור עוד ולהתפלל של מוספים שניה, ולא דמי לההיא דאמרינן לעיל הבדיל בשניה ולא הבדיל בראשונה שניה עלתה לו ראשונה לא עלתה לו כלומר לפי שהקדים תפלת התשלומין לתפלת חובה דשאני התם לפי שאינו בדין שיקדים תפלת התוספין התשלומים שכבר עבר זמנה לתפלת החובה שהיא בזמנה אבל מוספין כל שעתא ושעתא זימניה הוא דהא תפלת המוספין יצא, כל היום אלא דלכתחלה כיון דתפלת המנחה תדירה והגיע זמנה צריך להקדימה הא אם עבר והקדים של מוספין יצא, וגדולה מזו נראה מן התוספתא דאפי הקדים של מוספין לשל שחר יצא דהא קיייל דתפלות כנגד תמידין תקנום וקתני בתוספתא המתפלל תפלת המוספין בין משקרב תמיד של שחר בין שלא קרב תמיד של שחר יצא.

חידושי הרא"ה מסכת ברכות דף כח עמוד א

פירוש מכיון שהגיע כלל זמן תפלת המנחה אין לו להתפלל של מוסף עד שיתפלל של מנחה, ואם התפלל של מנחה [צייל מוסף] לא עלתה לו כדאיתא לעיל בשל תשלומין ... שיימ שכיון שהגיע זמן תפלת המנחה ואפילו כמלא נימא אין לו להתפלל תפלה אחרת עד שיתפלל תפלת המנחה, וכייש לתפלת תשלומין דלאו שעתיה כלל, דהיכא דטעה ולא התפלל כלל שחרית כיון שהגיע משש שעות ומחצה ולמעלה אפילו כמלא נימא אין לו להתפלל של תשלומין עד שיתפלל של מנחה וכו׳.

What is the ideal time for מוסף?

רבי יהודא holds that the קרבן מוסף was only sacrificed up to, and including, the seventh hour of the day; and so is the latest time for the תפלת מוסף. However, we pasken like the רבע, who rule that they had the whole day for the קרבן מוסף; according to the רשב"א, based on the אחרית, though one should not do so in the first instance, even if he said מוסף before שחרית, he has been יוצא however, the אחרית warns that, one who leaves it beyond the seventh hour, is deemed a ביאור הלכה [The ביאור הלכה that this is based on the רשיי, though, it would seem that he would receive the title יפושעי, already from the half hour after.]

The ביאור הלכה writes that from the לבושי שרד, it would seem that, לכתחילה, one should not daven עם writes that from the לבושי too early; since the קרבן מוסף was not offered until the sixth hour of שבת. Therefore, if he prays with ותיקין, they should have a gap and delay מוסף until later. However, the ביאור הלכה disagrees; not only, if it would mean separating from the ציבור to daven himself later ביחידות, but even if the whole ציבור agrees to wait, unless they will stay in the בית המדרש to learn, it is not advisable to disperse and reconvene later. Either way, whether he is a יחיד or a ציבור he must consider the fact that he may well be sacrificing אונג שבת and, of course, beyond חצות, it is forbidden to fast.

שחרית has taken a long time. May we interrupt to make מוסף, before מוסף?

Yes. Although רב הונא forbade even a טעימה, the אמרא rules against him. The ראב״ד cites an opinion which allows nothing more than a טעימה, but he, himself, permits even more than that, so long as it is not a חלמידי רבינו יונה. This opinion would seem to be shared by the חלמידי רבינו יונה, who writes that fruit is permitted, without limit, and even a small amount of bread, up to the סביצה, is fine. The שער הציון adds that, most definitely, types of מיונות would be fine. As for how much, the שער הציון points out that the אחרונים do not discuss this. He, therefore, rules that it would follow the same guidelines as the amount permitted to be eaten outside of the סימן וטייז, that there are קבע is considered כביצה bold that more than a כביצה בכיסנין וטייז who hold that more than a פביסנין וטייז is considered פני מביסנין ווטייז.

The ביים goes further to say that, strictly speaking, it is permitted to eat a larger amount of bread. True, we may be מחמיר, but, for one who is feeling weak, one may be lenient. Although the טייז strongly disagrees, the מגן אברהם already justifies the position of the משנה ברורה and the משנה ברורה like him.

I'm hungry and weak, but have no מיני מזונות on which to make my קידוש במקום What should I do?

Just drink another משנה ברורה איינוע of wine. If this is not available, the משנה ברורה איינוע writes that one may rely on the פוסקים who say that drinking the רביעית of the קידוש is sufficient, both for the פוסקים and the 'סעודה'. [The יסעודה adds that even if he is a יסעודה, who will be doing נשיאות כפים, as is done in יסעודה throughout the year, or in יום טוב, he need not worry, since our wines have been diluted with water, such that will not be doing the יעבודה' after drinking a רביעית of wine.]

But, I don't even have wine. What now?

The שערי, and so is brought in the שערי תשובה, writes that in this pressing case, we can allow you to eat fruit and even מיני מזונות, without קידודש. More than that, however, we cannot permit.

It is שמחת תורה and it is late on in the day; there are ten minutes until the end of the seventh hour of the day. Should we daven מנחה or מוסף first?

The גמרא records a חלוקת between רבי יהודא and the רבי, based much on their original, above mentioned, dispute, as to which comes first. The רבען, who hold that one has the whole day to daven מוסף, and, as such, there is the same time frame left for both מנחה and מנחה, rule that תדיר קודם is more frequent than מוסף, it will come first. This is, in fact, the הלכה.

However, there are ראשונים, including the רשב"א and the מנחה who rule that this only applies where he needs to pray both תפלות right now. If, however, he wishes to daven מנחה much later, he should then do as normal, davening חסש. In the above situation, this may well be the case, since the מעודה גדולה משנה ברורה meal does not have the יום טוב and, as such, as ruled by the סימן רל"ב וו רמ"א, there is no prohibition to have such a meal in מנחה גדולה, מנחה נונה to davening מנחה קטנה, the מנחה קטנה, the מנחה קטנה, the מנחה מנוכל, and so is cited by the רמ"א, that he should then daven מנחה first.

Moreover, the מנבים writes that some say that in a ציבור, in any case, one should not tamper with the normal order, for worry that people may get the wrong end of the stick and choose to pray before מנחה, even when it is before מנחה.

Although the above two יש are cited as מחבר seems to side with מחבר and the תוספות seems to side with יש and the קרא"ש; namely, there are no exceptions and one would have to daven טור first. In fact, the טור writes that, on מוסף on his own, if he saw that they were approaching the half hour after חצות and had still not concluded.

In the above scenario, there is yet a further complication, though; namely, as it stands, he still has the opportunity to pray מנחה within the first seven hours of the day. If he was to daven מנחה first, he will lose this opportunity and be called a פרי מגדים quotes the ביאור הלכה that in this case, he is not sure, if, perhaps, all would agree, that he should give preference to מוסף.

In all cases, if one did daven מוסף first, the ראייה writes that he is definitely יוצא. [The ראייה disagrees, but his opinion is not cited by the בית יוסף.]

There are only five minutes until שקיעה and he still has not davened מוסף or . Which should he daven?

The מגן אברהם writes that, in this case, daven מוסף, since he can always make תשלומין for the missed. The מנחה. The זגול מרבבה דגול, challenges this, since the ירושלמי clearly says the opposite. דגול מרבבה first writes that there is not necessarily any proof from the צלייח to what the צלייח to what the צלייח claims. Even if there is proof, one could still say that the מגן אברהם is talking of one who ended up in this situation בשוגג, whereas the ירושלמי is talking of one who, במזיד, did not daven מנחה until the late hour, and, thus, would now no longer qualify for תשלומין, even if he is now forced into missing מנחה, because of מנחה.